ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ — ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΕΝΑ ΗΡΩΪΚΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ

Β'.

Ὁ Μουχτάρης τοῦ χωριοῦ ἦταν ἕνας Τοῦρκος κοντὸς καὶ χλωμός, μὲ μιὰ μακρυὰ γενειάδα, κι τρινωπὴ κι' αὐτή, σὰν πλούσιος κροινὸς χρυσοῦ.

Φαινόταν φοβισμένος. Εἶχα πάρει ὕφος ἀνάλογο μὲ τὴν περίστασι. Ὁ Ναπολέων δὲν ὑπῆρξε ποτὲ τόσο αὐστηρὰ ἀξιοπρεπής... τόσο ὑπερήφανος... Τί διάβολο!... Πεινούσαμε κ' ἔπρεπε νὰ φᾶμε κάτι...

Ἔπρεπε νὰ ζητήσουμε ψωμὶ κι' ὅ,τι ἄλλο ὑπῆρχε στὸ χωριό, χωρὶς ὅμως νὰ πέση καὶ τοῦ στρατοῦ ἡ ἀξιοπρέπεια. Σὰν ἐπὶ κεφαλῆς ποὺ ἤμουν, διέταξα τὸ μικρό μου στράτευμα νὰ μὴ κινηθῆ καὶ λαβὼν ὕφος πέντε στρατηγῶν, πρόσταξα τοὺς δυο Τούρκους νὰ πλησιάσαν.

— Πῶς τὸ λένε τὸ χωριό; ρώτησα.

Τοὺς πιοββισα ὅλους!...

Μοῦ εἶπαν ἕνα ὄνομα ποὺ ἔλεγε εἰς «λάρ».

— Ἐπέρασε ἀπὸ δῶ Ἑλληνικὸς στρατος;

— Δὲν εἴδαμε... Δὲν ξέρουμε... Πρώτη φορὰ βλέπομε Ρωμαΐχο ἀσκέρι...

— Παρουσιάστε ἄρα!... Φώναξα ἔξαφνα στοὺς τρομερούς μου στρατιῶτες.

Καὶ ὅταν ἐκεῖνοι ἐκπληκτοι καὶ μὴ ξέροντας ἂν εἶμαι καλὰ ἢ ὄχι, παρουσιασαν ὅπλα, σκεπτόμενος ἂν πρέπει νὰ μὲ ὑπακούσουν ἤ, νὰ μ' ἀρχίσουνε μ' αὐτά, ἐγὼ ἐφώναξα, λοβὼν τὴν ἐμπρέπουσαν εἰς τὰς περιστάσεις στάσιν:

— Κύριοι, καταλαμβάνω τὸ χωριὸ ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τοῦ Α'. Ζήτω ἡ Πατρίς!...

— Ζήτωωωωωωω! φώναξαν οἱ ἄνδρες μου.

Οἱ Τοῦρκοι ἔσκυψαν τὸ κεφάλι τους, σταυρώνοντας τὰ χέρια τους στὸ στῆθος.

— Παρااااااτόδας ἄρα! διέταξα. Κ' ἔπειτα γυρίζοντας στοὺς Τούρκους τοὺς εἶπα:

— Μοῦ χρειάζεται ἕνα κατάστημα γιὰ νὰ ἐγκαταστήσω τὸ Φρουραρχεῖο.

Οἱ Τοῦρκοι μᾶς ἄνοιξαν ἀμέσως ἕνα χάνι.

Ἐκάθησα σ' ἕνα... σαμάρι κι' ἄρχισα τὰ πρῶτα φρουραρχιακά μου καθήκοντα.

— Ποιός εἶνε Μουχτάρης ἐδῶ πέρα; ξαναρώτησα.

Ὁ ἕνας Τοῦρκος μοῦ ἔδειξε τὸν ἄλλο.

— Καὶ σύ; ρώτησα τὸν πρῶτο.

— Χότζας, ἐφέντη μ'.

Ἔπρεπε νὰ γίνουν αἱ δέουσαι μεταβολαί.

— Καλά, εἶπα. Ἀπὸ τώρα καὶ πέρα, σὺ ποὺ εἶσαι Χότζας, διορίζεσαι Μουχτάρης τοῦ χωριοῦ καὶ σὺ ποὺ ἦσουν Μουχτάρης, θὰ γίνης Χότζας.

— Μὰὰὰὰ ὁλούρι; Δὲν εἶνε δινατόν!

— Σιωπή!

— Μὰὰὰὰ τὸ Κοράνι!

— Σιωπή, εἶπα. δὲν ὁμιλοῦνε ἔτσι στὸ Φρούραρχο! Πηγαίνετε νὰ μοῦ φέρετε ἕνα ἄσπρο πανὶ καὶ μελάνι.

Ἔβαλα τὸ Λιχοκόνη φρουρὸ στὴν πόρτα τοῦ χανιοῦ μὲ ἐφ' ὅπλου λόγχη. Αὐτὸς μουρμούριζε καὶ καταριόταν:

— Θ' ἀρχίσου νὰ δαγκώνου ἄχιρα ἰδῶ μέσα στ' ἀχοῦρ'! Δὲν ζητᾶς ψωμί, μόνο θέλεις πανιά!... Τί διάβολο, μοδιστράδικο θὰ φκιάσουμε 'δῶ πέρα!...

Γιὰ νὰ τὸν τιμωρήσω, τὸν διέταξα νὰ πάη νὰ φέρη νερὸ γιὰ τό... στράτευμά μου.

Θέλοντας καὶ μὴ φορτώθηκε τὴ βαρέλα καὶ τράβηξε. Ὁ Ξηροτάγαρος πήγαινε ξεπίσω του καὶ τὸν κορόϊδευε...

***

Ἤρθε τὸ πανί, ἐζωγραφίσαμε πάνω σ' αὐτὸ μιὰ Ἑλληνικὴ σημαία μὲ μελάνι καὶ τὴν ἐστήσαμε στὴν κορυφὴ μιᾶς λεύκας. Ἡ.... μελανόλευκος ἐπλατύγιε, ὡς περιστερά, τὰς πτέρυγάς της καὶ ξεδιπλώθηκε περήφανη πάνω ἀπ' τὸ φτωχὸ τουρκοχῶρι.

Περήφανη ξεδιπλώθηκε ἡ.. μελανόλευκος!...

— Καὶ τώρα τί δύναται νὰ συνεισφέρη τὸ χωριὸ στὸν Ἑλληνικὸν Στρατόνννννν; ρώτησα τοὺς Τούρκους.

— Τί θέλετε;

— Ἕνα καρβέλι ψωμί!... διέκοψε ὁ ἐκ τῶν εἰζώνων Ξηροτάγαρος.

— Πέντε ἡμέρες περιορισμό, γιὰ νὰ μάθης νὰ πετιέσαι! τοῦ εἶπα ἄγρια.

Καὶ ξαναγύρισα στοὺς Τοῦρκους:

— Πόσα βώδια ἔχετε; Πόσα ἄλογα; Πόσα πρόβατα, πόσο ἀλεῦρι, ὀσπρια, τυριὰ καὶ τὰ λοιπὰ χρειώδη; Μὴν ἀνησυχεῖτε. Τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος θὰ σᾶς ἀποζημιώση.

Ὁ Μουχτάρης μοῦ ἀρίθμησε:

— Τόσα βώδια, τόσα πρόβατα, τόσα ζωντόβολα, τόσο σιτάρι καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ λοιπὰ!...

— Πολὺ καλά, τοῦ εἶπα μὲ σοβαρότητα εἴκοσι πέντε στρατηγῶν, φέρε ἀμέσως τέσσερα... καρβέλια ψωμί, λίγο τυρὶ καὶ πιπεριές, ἂν ἔχης!

Ἐπέβαλα σιωπὴ στὸ Γαριβαλδινὸ ποὺ ζητοῦσε καὶ λίγο «πετιμέζι» καὶ τὸ μικρό μου στράτευμα ξεκίνησε, ἀφοῦ δούλωμα καὶ ἕναν ἀκόμη Τοῦρκο, διευθυντὴ τοῦ.... τηλεγραφείου!...

— Μὰ τηλεγραφεῖο, τζάνουμ, δὲν ἔχει τὸ χωριό! μοῦ εἶπε ὁ δυστυχὴς ἄνθρωπος!

— Σιωπή!... ἐκραύγασα.

Καὶ ξεκινήσαμε...

Ἀφήσαμε τὴ σημαία ἀπάνω στὴ λεύκα ν' ἀνεμίζεται καὶ νὰ μαλλιοτραβιέται, μὲ τὰ γυμνὰ τοῦ δένδρου κλαδιά.

Ὅταν ἀπομακρυνθήκαμε πολὺ κι' ἀνεβήκαμε σ' ἕνα βουνὸ νὰ στρίψουμε πρὸς τὴν Κοζάνη, κιττάξαμε, γιὰ τελευταία φορά, πρὸς τὸ χωριό: Ἡ σημαία, τὸ σύμβολον τῆς Ἑλληνικῆς κατοχῆς καὶ ἡ πρώτη μου πολεμικὴ κατάκτησις, δὲν ὑπῆρχε πλέον.

Οἱ Τοῦρκοι φαίνεται τὴν κατέβασαν.

Οἱ Εὐζῶνοι θυμώσαν τότε κ' ἑτοιμάστηκαν νὰ προβοληθοῦν κατὰ τοῦ χωριοῦ, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἄφησα.

— Ἡ κατάκτησις, τοὺς εἶπα, ἔγινε... ὁ φόρος τῆς ὑποταγῆς ἐπληρώθη. Τὰ ἄλλα περιττεύουν!

Ἔκοψα μόνον ἀπὸ τὶς κόρες τοῦ ψωμιοῦ παράσημα, τὰ ὁποῖα ἐμοίρασα στοὺς ἄνδρας μου. Ἐ'οεβάστως κ' ὑπερηφάνως οἱ εἰζῶνοι ἔσπευσαν νὰ... τὰ καταβροχθίσουν!...

Ἐπίσης ἐπὶ τῷ μεγάλῳ αὐτῷ γεγονότι ἐπροβίβασα ὅλους τοὺς γενναίους μου ἄνδρας εἰς δεκανεῖς, λοχίας κ' ἐπιλοχίας καὶ τοὺς ἄφησα στὴν Κοζάνη.

Ἀπὸ τότε δὲν τοὺς εἶδα πειά!

Τὸ χωριὸ μ ο υ — μὲ πόσον ἐγωϊσμὸν λέγω αὐτὸ τὸ «μ ο ῦ» — ὅταν ξαναπέρασα ἀπ' ἐκεῖ, σὲ λίγον καιρό, τὸ εἶδα κομμένο, μὲ τὸ μιναρὲ κατνίζοντα ἀκόμη, σὰν ἕνα τεράστιο τσιγάρο!...

Οἱ χωρικοὶ εἶχαν ἐπαναστατήσει καὶ χτυποῦσαν τοὺς στρατιῶτες μας.

Τέρα καὶ κόνις ἔγινε τὸ χάνι καὶ τὸ σαμάρι, ποὺ ἦταν ἡ πρώτη δόξα καὶ τὸ πρῶτο φρουραρχεῖο μου! Ἡ λεύκα, στὴν ὁποία ἔστησα τὴν μελανοβουτηγμένη σημαία τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ κράτους μου, μαύρη ἀπὸ τὴν καπνιὰ καὶ λυπημένη, στεκόταν τώρα θλιβερή, σὰν νἄκλαιγε τὰ ἀπανθρακωμένα τρόπαιά μου!

Κ' ἔτσι ἀπόμεινα πάλι δεκανεύς, χωρὶς ἐλπίδες προβιβασμοῦ, διπλασιασμοῦ μισθοῦ τουτέστιν, ἀτοζημιώσεων καὶ ἐπωμιδίων ὅπως παίρναν τότε ὅλοι οἱ ἀνώτεροι!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

— Δὲν ἔχει τηλεγραφεῖο, τζάνουμ, τὸ χωριό!...

ΑΣΤΕΙΑ

Παράπονο συζύγου:

— Ἡ πρώτη μου γυναίκα — Θεὸς σχωρέσ' την! — ἦταν τόσο καλή, ποὺ τὴν πῆρε ὁ Θεός, ἡ δεύτερη, ἡ μακαρίτισσα, ἦταν τόσο κακή, ποὺ τὴν πῆρε ὁ Διάβολος. Ἡ τρίτη εἶνε τόσο κακή, ὥστε δὲν ἐννοεῖ νὰ τὴν πάρη οὔτε ὁ ἕνας, οὔτε ὁ ἄλλος. Μοῦ τὴν ἄφησαν ἐμένα!...